

Posebno našim avstrijskim slovenskim kompozitêrjem je v tem oziru težko stanje, ker so v višjih glasbenih zavodih nastavljeni ali našemu elementu tuji ali pa potujčeni učitelji. Nasledek temu je, da se učencem ponujajo in vcepljajo glasbo-tvori neslovanskih skladateljev, iz katerih se privadijo po teoretični in praktični vaji raznim klasičnim oblikam, katere jim imajo biti vodilo zlagajočim skladbe. Avgust Leban se je učil iz laških in nemških virov glasbe in iz teh si je hotel prirediti nekakšen sklad, ki bi se prilegel tudi slovanskemu značaju. Zaradi tega se opazuje pri večjih njegovih skladbah nestanovitnost in nezrelost in marsikatera lepa misel je zaradi te negotovosti izvedena — nepopolno. Hanslickova sodba o Lebanovih skladbah; „bei längerem Leben und Ueben hätte sein Talent wahrscheinlich auch zu Grösserem sich erhoben,“ je tedaj opravičena. — Vzdej izdani zbirki je najlepša skladba moški četverospév „V tihinoči“; pa tudi mešani zbor „Slovo od domovine“ je prav prijetna in za naše mala pevska društva pripravna kompozicija. Moški zbori: „Na boj“; „Balkan, tužni velikan“; „Vse to“ in mešani zbor „Prevara“ mi niso všeč; in ko bi nadarjeni skladatelj še živel, gotovo bi jih bil predelal, predno so prišli v tisk. Gospodu Janku Lebanu pa gre vsa hvala, da se žrtvuje izdavajoč bratove skladbe in iz srca mu želimo, da poproda prav kmalu vse iztise, da ne trpi za svoj trud materialne škode. Vender bi svetovali gospodu izdajatelja, da bi priobčil samo one skladbe, katere imajo v istini muzikalno vrednost, nikakor pa tudi takih, katere je skladatelj zapustil še neizdelane načrte, ki so vsaj dan danes, ko je naša domača glasbena literatura že toliko napredovala, samo v kvar Avgusta Armina Lebana imenu.

Vojteh Valenta.

Slovenska cerkvena književnost. Nove bukve so prišle na svetlo pod imenom „Lurški majnik in molitvenik“. Obsezajo berila za „šmarnice“ in druge navadne molitve, kot: jutranjo in večerno molitev, sveto mašo, spovedne in obhajilne molitve, litanije vseh svetnikov in Matere Božje, sveti križev pot — Stanejo po pošti poslani: v polusnji 1 goldinar, vse v usnji brez zlate obreze 1 gld. 10 kr., z zlato obrezo 1 gld. 30 kr. Če bi pa kdo rad imel knjigo še lepše vezano, dobi jo tudi lahko. — Bukve se dobivajo pri podpisanem in tudi po nekterih Ljubljanskih knjigarnah.

Franjo Marešič,

v Šentvidu nad Ljubljano.

Svoje naročnike, ki kupujejo tudi molitvene knjige, opozarjamo na te šmarnice osobito za tega delj, ker nam je Marešičev molitvenik bistra priča, da se je dan danes tudi v cerkvenih knjigah začela pisati lepa slovenščina. Kako grozovito so še do pred nekaj let trpinčili slovenski jezik nekateri gospodje, ki so nam prav po težaško spisovali, t. j. največ iz nemščine slabo prevajali molitvene knjige! Gospod Marešič je v tem ozira častna izjema in če mu tudi časih uide še kaka ukoreninjena hiba, n. pr. na 298. str. ne prešustvovaj nam. ne prešestvuj), v obče mu je dikcija prijetna in jezik pravilen. Povsod se kaže, da se je g. Marešič v vzgled izvolil ukusne Francoze, a ne okornih Nemcev. Posebnega spomina se nam zdi vredno, kar g. pisatelj v predgovoru piše o pisanji tujih imen:

Po zgledu g. Stanislava (Cvetje l. 1883, stran 39, opomnja) sem pisal pri francoskih besedah vse končne soglasnike, na primer: Šalét, genit. Šaléta (Châlet); Subirúz, genit. Subirúza (Soubirous); Dozúz, genit. Dozúza (Dozous); Žakomét, genit. Žakométa (Jacomet); Kotrérz, genit. Kotréza (Cauterets); Bordóz, gen. Bordóza (Bor-

deaux). Tako sem pisal iz sledečega razloga. Francozi sami izgovarjajo vse končne soglasnike, če se naslednja beseda začenja s samoglasnikom ali z nemim **h**; torej jih moramo tudi mi izgovarjati vsaj ondi, kjer je z njimi tesno zvezan kak samoglasnik, tedaj v genit. in ostalih sklonih; po takem bi bilo v genit.: Subirúza, Bordóza. V nomin. bi smeli ostati pri okršeni obliki: Subirú, Bordó; vendar ako smemo reči: Cicerón, Katón za lat. Cicero, Cato, smemo tudi reči Subirúz, Bordóz za franc. Subirú, Bordó; in to storiti je toliko pametneje, ker sicer bi bila prevelika zmešnjava za navadne bralce, ko bi se soglasnik pisal v genit. in ostalih sklonih, v nomin. pa ne. (Tudi pri besedi *Paris* se pri nas končni soglasnik izgovarja v nom.: *Pariz*.)

Od tega pravila gledé končnega soglasnika sem odstopil pri nenaglašeni končnici **es**, ki sem jo pri vseh besedah izpuščal. Na primer: Lurd, genit. Lurda (*Lourdes*); Tárba, genit. Tárba (*Tarbes*); Demár, genit. Demárja (*Desmares*). — Tako sem tudi pri nekterih besedah pustil končni **d**; na primer: Rulánd (*Rouland*) Fúld (*Fould*).

Nosne **e**, **a** in **o**, naj so pisani kakor koli v francoščini, pisal sem **en**, **an**, **on**, ali pred **b** in **p**: **em**, **am**, **om**; — tako je adjek. *Montpeljérski* iz besede *Montpellier*. — Kdor se vendar hoče spakovati nad francoskimi nosniki, slobodno mu.

Narodne biblioteke 3. zvezek je ravno kar prišel na svetlo; obseza tretje bukvice „Kranjske Čbelice“. Kdor še nima „Kranjske Čbelice“, preskrbi si jo zdaj lahko za male novce. Podpirajmo rodoljubno podjetje Krajčeveo, katero nam obeta slovensko književnost pomnožiti še z marsikatero lepo knjigo!

V pariškem Salonu se prične 1. maja običajna razstava slik, ki vzbuja vsako leto največjo pozornost vseh umetniških krogov. Kakor se nam poroča iz Pariza, udeležilo se je bode (kakor navadno) lepo število slovanskih umetnikov in tudi naš slovenski slikar g. Jurij Šubic razstavi podobo z imenom „*Avant la chasse*“ (pred lovom). Predmet je vzet iz Normandije. Kmetski mož se pripravlja na lov, a poprej pazljivo preiskuje svojo puško, stoječ v sobi pred odprtimi vrati, skozi katere se vlivajo solnčni žarki v sobo. — O zanimljivi tej razstavi nam je obljubljen daljše poročilo za „Ljublj. Zvon“; danes le še toliko omenjamo, da je bila udeležitev ogromna: okoli deset tisoč slik je bilo oglašanih, a odbor je postopal jako rigorozno in vzprejel samo kacic 3000 števil, med katerimi bode pač prvokrat tudi umotvor slovenskega uma!

Jurčičev Tugomer v českem prevodu. Tugomer ni v vsakem obziru dovršena tragedija, a kljubu temu ima neoceniteljno literarno vrednost in pokojni Josip Jurčič je rekel sam o neki priliki pisatelju teh vrstic, da je — čeravno ga ne smatra za najboljši spis svoj — nanj vendar ponosen. In res, ni ga v naši literaturi spisa, ki bi na čitatelja napravil tak globok vtis, ko Jurčičev Tugomer, v katerem se nam tako živo pred oči stavi nemška lokavost, neiskrenost in verolomnost. Ker je to poslednji večji pesniški spis iz peresa nenadomestljivega nam Jurčiča, mogel bi se imenovati njegovo „labodsko petje“, kajti v njem nam živo slika občutke svojega, v politični borbi za pravice slovenskega naroda in njegovega jezika ranjenega srca.

Našemu čitateljstvu dobro znani česki prelagatelj slovenskih del, g. Jos. Penížek, storil je tedaj gotovo veliko uslugo literaturi svojega naroda, da